

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUTU JANA PAWŁA II KUL W ROKU 1988 (Sprawozdanie)*

W okresie sprawozdawczym, będącym drugim rokiem drugiej kadencji pracy obecnego Zarządu Instytutu, działalność Instytutu Jana Pawła II koncentrowała się na następujących dziedzinach:

I. Sympozja

II. Działalność naukowo-dydaktyczna

III. Prace wydawnicze.

W sprawozdaniu niniejszym zostaną uwzględnione ponadto:

IV. Plany Instytutu na rok 1989, oraz:

V. Sprawy organizacyjne.

I. Sympozja. W okresie sprawozdawczym Instytut zorganizował dwie otwarte sesje naukowe. W ramach dorocznego sympozjum – przeniesionego w 1988 r. z maja na 5-8 października – Instytut Jana Pawła II wraz z Instytutem Studiów nad Rodziną przy ATK zorganizował w dwudziestą rocznicę encykliki Pawła VI *Humanae vitae* sesję zatytułowaną „Dar ludzkiego życia”. Sesja miała charakter naukowo-formacyjny. Oprócz ośmiu wykładów, przedstawionych przez specjalistów z dziedziny teologii, filozofii, psychologii, socjologii i medycyny, oraz dyskusji mających miejsce po wykładach, sesja zawierała część praktyczno-liturgiczną, na którą składały się codzienne msze św., jutrznie i liturgie wieczorne oraz

świadczenia osób świeckich i duszpasterzy ukazujące drogi afirmacji i obrony życia. Sesja odbywała się w nowej auli KUL i miała dużą frekwencję (200-400 osób), także przyjezdnych spoza Lublina działaczy ruchów religijnych. Sesja „Dar ludzkiego życia” – w tym samym kształcie naukowym i podobnym praktyczno-formacyjnym – odbyła się poza KUL-em, w Szczecinie oraz w Warszawie (ATK). Materiały z sesji ukażą się w postaci książkowej (zob. pkt III niniejszego sprawozdania).

Druga sesja Instytutu Jana Pawła II – której współorganizatorem był Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej w Rzymie – miała na celu uczczenie dziesiątej rocznicy pontyfikatu obecnego Papieża. Odbyła się pod hasłem „O podmiotowość osoby i społeczeństwa” w dniach 8-16 X 1988 r. w nowej auli KUL i miała charakter uroczysty (nie przewidziano dyskusji). Polscy i zagraniczni przedstawiciele Kościoła oraz nauki zaprezentowali osiem wykładów ukazujących najistotniejsze obszary pontyfikatu Jana Pawła II. Ponadto odbył się wieczór muzyczno-poetycki. (Dodać trzeba, że z inicjatywy Instytutu Jana Pawła II gościł na KUL-u w związku z nadaniem mu tytułu doktora honoris causa Wydziału Teologicznego kard. Joseph Ratzinger, jego zaś wykład doktorski był zarazem wykładem zamykającym sesję Instytutu). Sesja z okazji dziesięciolecia pontyfikatu miała bardzo zróżnicowaną frekwencję (jednorazowo od 50 do 600 osób). Wszyst-

*Sprawozdanie poniższe zostało przedstawione Radzie Naukowej Instytutu Jana Pawła II przez Zarząd Instytutu na dorocznym wspólnym posiedzeniu, które odbyło się 14 I 1989 r.

kie odczyty ukazały się w specjalnym czwartym numerze „Ethosu”.

Obydwa sympozja Instytutu Jana Pawła II odnotowane zostały w katolickiej prasie krajowej oraz w Radiu Watykańskim.

II. Działalność naukowo-dydaktyczna. Składają się na nią cotygodniowe Konwersatoria Myśli Jana Pawła II oraz wystąpienia przedstawicieli Instytutu Jana Pawła II w innych ośrodkach naukowych. W r. ak. 1987/88 środowe konwersatoria poświęcone były, w związku z przygotowywaną sesją z okazji rocznicy *Humanae vitae*, problemom małżeństwa i rodziny oraz obrony życia. W tym okresie miało miejsce dwadzieścia spotkań konwersatoryjnych (na zasadzie odczyt, a następnie dyskusja), w czasie których naukowcy i działacze zarówno z kraju, jak i z zagranicy omówili szereg problemów, w tym zwłaszcza aspekty sytuacji życia w rodzinie w perspektywie encykliki Pawła VI i innych dokumentów Kościoła. W trakcie konwersatoriów utrzymywała się stała frekwencja uczestników: od 30 do 60 osób.

W okresie sprawozdawczym działalność naukowo-dydaktyczna przedstawicieli Instytutu Jana Pawła II na zewnątrz KUL-u była następująca: ks. prof. dr hab. T. Styczeń przedstawił w sierpniu wykład w Rimini (Włochy) na dorocznym zjeździe członków organizacji „*Communione e liberazione*”; ks. dr hab. A. Szostek był autorem referatu na sesji (Rzym – listopad) z okazji rocznicy *Humanae vitae*; dr W. Chudy przedstawił odczyt na sesji UJ w Krakowie (maj) poświęconej zagadnieniom kary śmierci; z ramienia Instytutu dr K. Klauza wygłosił komunikaty: w Wiedniu (październik) w trakcie konfe-

rencji poświęconej problematyce rodziny oraz w Radziejowicach (listopad) podczas sesji Instytutu Kultury przy Ministerstwie Kultury i Sztuki; dr H. Gulanowska zaś uczestniczyła w sesji (Rzym – grudzień 1987) poświęconej obronie życia nienarodzonych.

Trzeba także wspomnieć o działalności sekcji troski nad rodziną prowadzonej przy Instytucie przez dr H. Gulanowską przy współpracy duszpasterskiej ks. B. Szpakowskiego. Sekcja ta w ciągu całego roku prowadzi akcję informacyjno-upowszechniającą (odczyty, filmy itp.) na rzecz rodziny i obrony życia, a także akcję na rzecz pomocy rodzinom potrzebującym.

III. Prace wydawnicze. W okresie sprawozdawczym ukazały się trzy książki opracowane w Instytucie Jana Pawła II, a mianowicie:

– *Ewangelia i kultura. Doświadczenie środkowoeuropejskie*, pod red. T. Stycznia SDS i M. Radwana SCJ, z serii „Sympozja Instytutu Jana Pawła II”, Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej – Rzym.

– *W imieniu dziecka poczętego*, pod red. J. Gałkowskiego i J. Guli, z serii „Sympozja Instytutu Jana Pawła II”, Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej – Rzym i Instytut Jana Pawła II – Lublin.

– Bp K. Majdański, *Cywilizacja życia*, z serii „Konwersatoria Instytutu Jana Pawła II”.

– W ostatnim czasie ukazała się *Obecność. Karol Wojtyła w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim*, pod red. M. Filipiak i A. Szostka MIC. Wyd. II poszerzone.

Zgłoszono do planów wydawniczych na rok 1989 siedem następujących pozycji:

– K. Wojtyła, *Osoba i czyn*. Wyd. III będące reedycją wydania II (Kraków 1985, pod red. A. Póltawskiego), a zawierające uzupełnienia w postaci dwóch artykułów wstępnych (ks. T. Styczeń, A. Póltawski), sześciu artykułów K. Wojtyły związanych tematycznie z *Osobą i czynem* – i aneksu unaoczniającego różnice między pierwszym a drugim wydaniem – oraz indeksu rzeczowego. Z serii „Człowiek i moralność”, t. IV. Wyd. TN KUL.

– K. Wojtyła, *Nauka o wierze według św. Jana od Krzyża*. Jest to tekst rozprawy doktorskiej obronionej w 1948 r. na Wydziale Teologicznym UJ. Tłum. z jęz. łacińskiego K. Stawecka, wstęp A. Rodziński. Z serii „Człowiek i moralność”, t. V. Wyd. TN KUL.

Do druku w RW KUL zgłoszono następujące pozycje z serii „Jan Paweł II naucza”:

– Jan Paweł II, Encyklika *Dominum et vivificantem*, tekst i komentarze, pod red. ks. S. Nagyego.

– Jan Paweł II, Encyklika *Redemptoris mater*, tekst i komentarze, pod red. C. Napiórkowskiego OFMConv.

– Jan Paweł II, *Mężczyznę i niewiastę stworzył ich*, t. III, *Chrystus odwołuje się do zmartwychwstania*, tekst i komentarze, pod red. ks. T. Stycznia.

– Jan Paweł II, *O judaizmie i Żydach*, oprac. tekstów i komentarz ks. R. Rubinkiewicz.

– *Dar ludzkiego życia*. „*Humanae vitae*” po 20 latach, pod red. ks. T. Stycznia i bp K. Majdańskiego. Z serii „Sympozja Instytutu Jana Pawła II”.

Niestety, trzeba stwierdzić z ubolewaniem, że w ciągu dziesięciu lat pontyfikatu ukazały się na KUL-u tylko dwie prace naukowe napisane przez K. Wojtyłę, a mianowicie *Miłość i odpowiedzialność* (wznowienie) oraz *Wykła-*

dy lubelskie. Kuriozalnym przykładem tej postawy edytorskiej jest fakt – kilkakrotnie już przez nas podnoszony na dorocznych zebraniach Rady Naukowej Instytutu, iż t. II z serii „Człowiek i moralność” – K. Wojtyły *Z zagadnień podmiotu moralności*, złożony w Wydawnictwie TN KUL w lutym 1983 r. – do dziś nie ukazał się drukiem.

W dziedzinie prac wydawniczych Instytutu Jana Pawła II główny nacisk w roku sprawozdawczym 1988 położony był na wydawanie kwartalnika „Ethos”. Ukazały się dwa numery „Ethosu”: nr 1 (nakład 5 tys. egz. całkowicie wyczerpany) poświęcony ethosowi współistnienia międzynarodowego – zwłaszcza współistnienia z sąsiadami, oraz podwójny nr 2-3 poświęcony ethosowi nauki i naukowców. Obecnie ukazał się nr 4 (z datą 1988), zawierający przede wszystkim materiały związane z dziesiątą rocznicą pontyfikatu Jana Pawła II (m.in. materiały z uroczystej sesji Instytutu Jana Pawła II oraz Polskiego Instytutu Kultury Chrześcijańskiej).

IV. Plan pracy Instytutu na rok 1989 przedstawia się – zgodnie z dotychczasową strukturą niniejszego sprawozdania – następująco:

W maju Instytut planuje zorganizować doroczną sesję naukową na temat sformułowany roboczo jako „Pokój dziełem solidarności”. Sympozjum nawiązywałoby do ostatniej encykliki Jana Pawła II *Sollicitudo rei socialis* i koncentrowałoby się na aspektach katolickiej nauki społecznej, zwłaszcza w perspektywie doświadczeń polskich. Tej tematyce poświęcona jest też tegoroczna seria konwersatoriów prowadzona przez zastępcę kierownika Instytutu Jana Pawła II doc. Jerzego Gałkowskiego. Część spotkań konwersatoryj-

nych przeznaczają się ponadto na analizę i dyskusję o problemach dotyczących małżeństwa, rodziny oraz obrony życia. Jeśli idzie o bardziej odległe plany, to tematem rozważanym w aspekcie sympozjum Instytutu w maju 1990 r. jest zagadnienie źródeł kryzysu współczesnej teologii moralnej, wiążące się z zapowiedzianym już przez Jana Pawła II dokumentem w tej sprawie.

W dziedzinie wydawniczej, oprócz pracy nad tytułami zgłoszonymi do planów wydawniczych poszczególnych oficyn na rok 1989, Instytut przewiduje następujący zestaw tematyczny kwartalnika „Ethos”. W roku 1989 redakcja planuje poświęcić kolejne numery pro-

blematyce ethosu życia (nr 5), Kościołowi ubogich (nr 6-7) oraz rocznicy września 1939 (nr 8). W dalszej perspektywie zamierza się wydać monograficzne numery kwartalnika poświęcone ethosowi twórczości, specyfice uniwersytetu katolickiego w dzisiejszym świecie, problematyce źródeł kryzysu we współczesnej teologii moralnej oraz zagadnieniu prymatu papieża w Kościele. Planuje się też osobne numery poświęcić Mickiewiczowi i Norwidowi.

V. Sprawy organizacyjne. W części tej omówiono bieżące sprawy administracyjno-organizacyjne Instytutu.

W.Ch.